

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.410.016.02.2023

Pan
Andrzej Sapiński
Prezes Zarządu
Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im.
Janusza Korczaka
w Słupsku Sp. z o.o.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Janusza
Korczaka w Słupsku Sp. z o.o.
ul. Hubalczyków 1
76-200 Słupsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/046 – System oceny inwestycji w ochronie zdrowia

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Janusza Korczaka w Słupsku Sp. z o.o., ul. Hubalczyków 1, 76-200 Słupsk (dalej: „Szpital”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Sapiński, Prezes Zarządu Szpitala, od 15 czerwca 2018 r., poprzednio od dnia od 16 czerwca 2015 r. Dyrektor Szpitala.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Przygotowanie inwestycji i wniosku o wydanie opinii o celowości jej przeprowadzenia.2. Rezultaty przeprowadzonej inwestycji.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 21 sierpnia 2023 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, a dotyczących okresu objętego kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Mariusz Syrek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/106/2023 z 26 maja 2023 r.2. Krzysztof Kozelan, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/124/2023 z 17 lipca 2023 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-6, 555)</p>

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szpitala w badanym zakresie.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Objęty badaniem wnioski Szpitala o wydanie przez Wojewodę Pomorskiego opinii o celowości inwestycji, polegającej na przebudowie i wyposażeniu Szpitala w Ustce dla potrzeb Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej (dalej: „wniosek z 2019 r.”) ³ , Szpital opracował przy wykorzystaniu własnych zasobów kadrowych. Obszar działania Szpitala i populację pacjentów zdefiniowano w ww. wniosku na podstawie publicznie dostępnych źródłach ⁴ danych i danych wynikających ze statystyki medycznej Szpitala. Dokumentacja inwestycji objęta badaniem została opisana zgodnie ze stanem faktycznym i zrealizowana w deklarowanym miejscu. Nie została jednak oddana do użytkowania z uwagi na – jak wynika z wyjaśnień Prezesa Zarządu Szpitala – decyzję Narodowego Funduszu Zdrowia o nieprzeprowadzaniu konkursu ofert na udzielanie świadczeń rehabilitacji leczniczej dla danego obszaru, co niezależne było od Szpitala. Ostateczny łączny koszt inwestycji zwiększył się o 310,6 tys. zł, tj. tylko o 3,3%. Zakupione wyroby medyczne spełniały zadeklarowane parametry techniczne. Opóźnienie w rozpoczęciu i zakończeniu inwestycji wynikało z przyczyn niezależnych od Szpitala. W przypadku każdego z trzech badanych

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: „ustawa o NIK”).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Wniosek numer 002353 o którym mowa w art. 95d ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, ze zm.), dalej „ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej”

⁴ Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie leczenia szpitalnego dla woj. Pomorskiego (obecnie pod adresem <https://basiw.mz.gov.pl/>) oraz Priorytety dla Regionalnej Polityki Zdrowotnej województwa pomorskiego (przyjęte przez Wojewodę Pomorskiego w dniu 17.12.2018 r., na okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2021 r.).

urządzeń medycznych Szpital nie dochował jednak obowiązujących terminów dla ich wpisu do Systemu Ewidencji Zasobów Ochrony Zdrowia (dalej: „SEZOZ”).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie inwestycji i wniosku o wydanie opinii o celowości jej przeprowadzenia

Opis stanu faktycznego

1.1. W strukturze organizacyjnej Szpitala od dnia 21.09.2017 r. wyodrębniono Szpital w Ustce, który zakończył działalność w dniu 03.10.2022 r. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Szpitala z dnia 28.02.2023 r.⁶ w budynkach Szpitala w Ustce działalność prowadzi: Oddział Pielęgnacyjno-Opiekuńczy, filia Poradni Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz Poradnia Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej.

(akta kontroli str. 320-331, 326-331, 693-698, 742)

Wniosek z 2019 r. został złożony przez Prezesa i Wiceprezes Zarządu w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim (dalej: „PUW”) pismem z dnia 12.11.2019 r.

(akta kontroli str. 7, 32-86)

W uzasadnieniu wniosku z 2019 r. podano, że zapotrzebowanie na usługi rehabilitacji wynikało z faktu starzenia się społeczeństwa opisanego w materiałach Głównego Urzędu Statystycznego. Wzrost zapotrzebowania na usługi rehabilitacyjne był potwierdzony na Mapie potrzeb zdrowotnych w zakresie lecznictwa szpitalnego dla woj. pomorskiego oraz w Priorytetach dla Regionalnej Polityki Zdrowotnej województwa pomorskiego (dokumenty wskazane w art. 95f ust. 3 pkt 2 i 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej⁷). W planie zagospodarowania Szpitala w Ustce wskazano, że lokalizacja oddziału rehabilitacji ogólnoustrojowej w Ustce jest właściwa ze względu na uzdrowski charakter miasta - budynek jest położony blisko nadmorskiej promenady i plaży. Z danych Szpitala za okres od 2014 r. do października 2019 r. wynikał wzrost zabiegów operacyjnych endoprotezoplastyki stawu biodrowego i stawu kolanowego. Na dzień składania wniosku z 2019 r. w Szpitalu zatrudniano odpowiednią liczbę lekarzy i fizjoterapeutów⁸. W latach 2015-2018 liczba osób leczonych na Oddziale rehabilitacji wynosiła od 182 do 217, a w okresie od stycznia do października 2019 r. wyniosła 164 pacjentów. Jednym z planowanych efektów inwestycji był wzrost liczby łóżek na oddziale rehabilitacji z 12 (funkcjonujących w Słupsku) do 47 w Ustce.

Prezes i Wiceprezes Zarządu oraz Dyrektor ds. Technicznych wyjaśnili, że ostateczna liczba łóżek zaplanowanych dla Centrum Rehabilitacji po przebudowie Szpitala w Ustce wynikała z technicznych możliwości przebudowy pomieszczeń⁹. Po zakończonej przebudowie obiekt został wyposażony w 47 łóżek. Przygotowywanie obiektu do działalności sanatoryjnej (co opisano poniżej), wiązało się ze zmianą aranżacji sal chorych na pokoje sanatoryjne (hotelowe), wymienione łóżka przeniesiono do oddziałów Szpitala w Słupsku przy ul. Hubalczyków 1.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Załącznik do uchwały Zarządu nr 6/III/2023.

⁷ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. - o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.).

⁸ Zgodnie z poz. 4 lit. a załącznika nr 1 do rozporządzenia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 265), na dzień złożenia wniosku w Szpitalu zatrudniano: lekarzy o określonych tam specjalizacjach na 2,5 etatach oraz fizjoterapeutów na ośmiu etatach.

⁹ Przebudowa II i III piętra budynku B – 20 sal jednoosobowych; przebudowa I piętra Budynku D – sześć sal dwuosobowych oraz istniejące do wykorzystania I piętro budynku A – 7 sal dwuosobowych oraz jedna sala jednoosobowa.

(akta kontroli str. 8, 11-12, 16-28, 32-86, 332-335, 389-414, 427-457, 492, 559-561)
Prezes Zarządu wyjaśnił, że Szpital nie posiadał informacji o wnioskach złożonych przez inne podmioty lecznicze w sąsiednich powiatach? lub o inwestycjach planowanych przez takie podmioty w zakresie wskazanym we wniosku z 2019 r. jak również nie konsultował swoich zamierzeń z innymi podmiotami działającymi w sąsiednich powiatach.

Rada Nadzorcza Szpitala uchwałą z dnia 15.02.2019 r.¹⁰ zaopiniowała pozytywnie plan zagospodarowania Szpitala w Ustce obejmujący swoim zakresem m.in. stworzenie centrum rehabilitacji.

(akta kontroli str. 12-28, 390)

W okresie objętym kontrolą Szpital realizował trzy inwestycje dla których uzyskał pozytywne opinie o celowości inwestycji, tj.:

- przebudowę i wyposażenie pomieszczeń szpitala w Ustce dla potrzeb rozszerzenia działalności Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego (dalej: „wniosek nr 002347” lub „ZPO”); prace budowlane oraz związane z zakupem wyposażenia zostały zrealizowane¹¹,
- przebudowę i wyposażenie pomieszczeń szpitala w Ustce dla potrzeb Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej (wniosek objęty badaniem); do dnia rozpoczęcia kontroli inwestycja nie została oddana do użytkowania (co opisano szczegółowo w obszarze 2 wystąpienia pokontrolnego)¹²;
- wyposażenie Szpitala w aparat RTG z ramieniem O oraz neuronawigację (w ramach wymiany sprzętu)¹³; inwestycja została oddana do użytkowania w dniu 28.04.2022¹⁴.

W trakcie kontroli NIK¹⁵ Szpital sporządził jeszcze dwa wnioski o uzyskanie pozytywnej opinii o celowości inwestycji polegających na: doposażeniu Szpitala w system chirurgii robotycznej oraz przebudowie, adaptacji i wyposażeniu pomieszczeń Sanatorium Uzdrowskowo-Rehabilitacyjnego w Ustce. Wnioski Szpitala uzyskały pozytywne opinie w dniach 11 i 28.07.2023 r.

(akta kontroli str. 8-11, 100-140, 142-150, 267-319, 339-355, 356-388, 474, 525, 710-717)

1.2. Wykazane we wniosku z 2019 r. niżej wymienione dane wynikały z:

- powierzchnia użytkowa inwestycji (1783,48 m²) – w projekcie budowlanym przebudowywana powierzchnia I piętra budynków B i D Szpitala w Ustce wyniosła 1083,48 m². Powierzchnia użytkowa po przebudowie II i III piętra budynku B Szpitala w Ustce została ustalona szacunkowo przez Dyrektora ds. technicznych Szpitala na podstawie starych rysunków technicznych posiadanych przez Szpital i miała wynieść około 700 m²,
- powierzchnia użytkowa przed rozpoczęciem inwestycji (210,8 m²) – Dyrektor ds. technicznych wyjaśnił, że powierzchnia wskazana we wniosku z 2019 r. odpowiadała powierzchni pomieszczeń wykorzystywanych na dzień składania wniosku z 2019 r. przez Oddział Rehabilitacji w Słupsku. Obecnie Oddział działa już w większym zakresie i częściowo w innych pomieszczeniach, a Szpital nie posiada dokumentów, na podstawie których

¹⁰ Nr 5/2019.

¹¹ Wniosek, o którym mowa w art. 95d ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, złożono w PUW w dniu 12.11.2019 r. Prace budowlane w zakresie przebudowy pomieszczeń Szpitala odebrano w dniu 17.12.2021 r. Protokół końcowy z wykonania zabezpieczeń p.poż. spisano w dniu 01.04.2022 r. Protokół końcowy z wykonania wewnętrznego Patio spisano w dniu 28.04.2023 r. Protokoły z przyjęcia części wyposażenia do użytkowania spisano w dniu 01.04.2022 r. Wyposażenie przyjmowano również do użytkowania w dniach: 18.02., 31.03., 21.04 i 19.05.2022 r.

¹² Wniosek, o którym mowa w art. 95d ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, złożono w PUW w dniu 12.11.2019 r. – dalej: „wniosek z 2019 r.”).

¹³ Wniosek, o którym mowa w art. 95d ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, złożono w PUW w dniu 17.09.2021 r.

¹⁴ Nr OT-MT/2022/04/002.

¹⁵ W dniu 9 i 27.06.2023 r.

można byłoby wskazać, które pomieszczenia były wówczas brane pod uwagę,

- liczba łóżek oddziału rehabilitacji funkcjonującego w Słupsku – we wniosku z 2019 r. wykazano 12 łóżek; z danych wprowadzonych do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą Szpitala wg stanu na dzień 11.11.2019 r. wynikało, że w oddziale w Słupsku funkcjonowało 12 łóżek,
- liczba zatrudnionego personelu przed rozpoczęciem inwestycji – wykazano 26 osób. Z danych Szpitala wynikało, że na dzień złożenia wniosku w oddziale rehabilitacji funkcjonującym w Szpitalu w Słupsku zatrudniano 26 osób.

Wykazane we wniosku wyposażenie miało być wyposażeniem nowym. Parametry techniczne wyrobów opisano poprzez wskazanie pożądaných ogólnych cech lub zakresów działania. Sposób przedstawienia wyposażenia nie wskazywał na konieczność zakupu wyrobu medycznego od konkretnego producenta, przy czym dostawcę sprzętu wybrano w trybie przetargu nieograniczonego o którym mowa w art. 129 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁶.

(akta kontroli str. 26, 32-86, 127-132, 457-467)

Źródłem finansowania inwestycji wykazanej we wniosku z 2019 r. miały być środki z innych źródeł niż dotacje celowe z budżetu państwa w kwocie 9 305,0 tys. zł, pozyskane z Pomorskiego Funduszu Rozwoju Sp. z o.o. w formie pożyczki miejskiej (dalej: „pożyczka miejska”)¹⁷.

Szacunkowa wartość inwestycji w podziale na grupy kosztów wykazana we wniosku z 2019 r. miała wynieść 9 305,0 tys. zł, z czego: koszt budowy obiektów podstawowych - 4 200,0 tys. zł, instalacje – 2 200,0 tys. zł, zagospodarowanie terenu i budowa obiektów pomocniczych – 900,0 tys. zł¹⁸, prace przygotowawcze – 105,0 tys. zł, wyposażenie 1 900,0 tys. zł.

Szacunkowy koszt budowy obiektów podstawowych oraz instalacji ustalono na podstawie kosztorysów inwestorskich odpowiednio na kwoty: 3 637,2 tys. zł i 2 135,4 tys. zł, zwiększając szacunkowe wartości dla budowy obiektów podstawowych o 562,8 tys. zł (tj. 15,5%), a dla wykonania instalacji o 64, 6 tys. zł (tj. 3,0%) – wg wyjaśnień Dyrektora ds. technicznych na nieprzewidziane wydatki i ewentualny wzrost kosztów.

Szacunkowy koszt zagospodarowania terenu i budowy obiektów pomocniczych ustalono na podstawie szacunku podmiotu sporządzającego projekt budowlany z częścią kosztorysową (1 476,0 tys. zł) podwyższonego przez Szpital o 124,0 tys. zł (tj. o 8,4%). Według wyjaśnień Dyrektora ds. technicznych ponieważ ten element stanowił część wspólną dla dwóch inwestycji, tj.: inwestycji objętej wnioskiem z 2019 r. oraz wnioskiem nr 002347, realizowanych w tym samym czasie, we wniosku z 2019 r. przyjęto 900,0 tys. zł, a we wniosku nr 002347 – 700,0 tys. zł.

Szacunkowa wartość prac przygotowawczych była połową wartości wynikającej z umowy zawartej z wykonawcą prac projektowych¹⁹ oraz szacunkowego kosztu pracy inspektorów nadzoru budowlanego²⁰.

Dyrektor ds. Technicznych wyjaśnił, że dla zidentyfikowanych potrzeb rzeczowych (wyposażenia medycznego i mebli) przyjęto ich szacunkową wartość w kwocie

¹⁶ Dz.U. z 2023 r., poz. 1605.

¹⁷ Fiszka przedsięwzięcia inwestycyjnego z dnia 18.10.2019 r. została złożona w Pomorskim Funduszu Rozwoju w dniu 21.10.2019 r.

¹⁸ Zabudowa strefy patio na terenie Szpitala w Ustce.

¹⁹ Umowa Szpitala z dnia 26.06.2018 r. Nr 53/PN/2018 za wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej zadania objętego wnioskiem z 2019 r. oraz wnioskiem nr 0023547 i pełnienie nadzoru autorskiego – 116,9 tys. zł.

²⁰ Wynagrodzenia dla dwóch inspektorów nadzoru budowlanego x 14 miesięcy x 3,3 tys. zł.

1.900,0 tys. zł, bazując na: rozpoznaniu cen wyrobów ze stron internetowych, zapytaniach telefonicznych oraz ofercie sprzedaży wyrobów medycznych z dnia 21.12.2018 r. Ponieważ od otrzymanej oferty do dnia sporządzenia wniosku z 2019 r. upłynęło 11 miesięcy, do wniosku przyjęto ostatecznie ceny szacunkowe większe od cen wynikających z oferty z dnia 21.12.2018 r. Dodatkowo założono rezerwę na nieprzewidziane zakupy oraz nieprzewidziany wzrost cen wyposażenia w kwocie 380,0 tys. zł (20,0% wartości wykazanej we wniosku), co według Dyrektora ds. technicznych było uzasadnione brakiem wiedzy o dacie pozyskania zewnętrznego finansowania, a tym samym o terminie rozpoczęcia inwestycji.

(akta kontroli str. 11, 36, 79, 87-94, 141, 151-266, 332-335, 338, 415-419, 468)

W częściach wniosku z 2019 r. dotyczących analizy kosztów eksploatacji dziesięciu rodzajów wyrobów medycznych²¹ (z 32 wymienionych we wniosku z 2019 r.) nie wskazano kosztu przeglądów uzasadniając to tym, że przeglądy tego wyposażenia będą powadzone przez służby techniczne Szpitala. W przypadku pozostałych rodzajów wyrobów medycznych²² szacunkowy roczny koszt przeglądów miał wynosić od 100,0 zł do 350,0 zł. Koszty: energii elektrycznej, materiałów eksploatacyjnych i środków dezynfekcyjnych, zgodnie z wnioskiem miały być uzależnione od faktycznego wykorzystania sprzętu.

Dyrektor ds. Technicznych wyjaśnił, że wartości rocznych przeglądów wyposażenia medycznego wprowadzone do wniosku zostały opracowane przez byłego pracownika Szpitala zajmującego się aparaturą medyczną w oparciu o jego wiedzę o szacunkowych kosztach tych przeglądów.

(akta kontroli str. 37-78, 95-96, 332-335, 470, 493-494, 521-522, 532)

Kryteria oceny inwestycji wskazane we wniosku z 2019 r. nie zostały skwantyfikowane w sposób pozwalający na ocenę rezultatów. W miejscu inwestycji objętej wnioskiem z 2019 r., Zarząd Szpitala zdecydował się na utworzenie Sanatorium Uzdrowskowo-Rehabilitacyjnego w Ustce, które do dnia zakończenia kontroli²³ nie zostało oddane do użytkowania. Analizie poddano cztery kryteria o numerach: cztery, 12, 14 i 25²⁴. Stwierdzono, że

- zgodnie z deklaracją zawartą w wym. wniosku wykonane zostały udogodnienia dla osób niepełnosprawnych poprzez: wykonanie wejścia do budynku zapewniającego łatwy i bezkolizyjny wjazd wózka, budowę 10 łazienek dla niepełnosprawnych z odpowiednim wyposażeniem, zapewnienie odpowiednio szerokich drzwi wejściowych do pomieszczeń i korytarzy oraz dwóch wind,
- we wniosku wskazano, że inwestycja wpłynie na poprawę komfortu pacjentów i ich rodzin m.in. ze względu na zapewniony dobry dojazd i miejsca parkingowe. Inwestycja prowadzona przez Szpital nie przewidywała prac związanych z remontem dróg dojazdowych jak i budową lub remontem parkingu. Obecnie przed wjazdem na oba parkingi znajdują się znaki drogowe zakazujące wjazdu rodzinom pacjentów Szpitala - przeznaczone są tylko dla: personelu Szpitala, obsługi i służb komunalnych.

²¹ Łóżka szpitalne, kabina UGUL, stoły rehabilitacyjne, szyny CPN, orbitrek, wózki inwalidzkie, leżanki drewniane, lampa sollux, bioptron, stół rehabilitacyjny do masażu

²² Bieżnia, rotory, rower treningowy, urządzenie krioterapeutyczne, urządzenia do elektroterapii i ultradźwięków, aparat do masażu, diatermia krótkofalowa, magnetronik, aparat do terapii falą uderzeniową, wanny: z siedziskiem, do masażu i hydromasażu oraz czterokomorowa, zestaw do borowiny, zestaw do Fango, kriokomor, myjki, podnośniki pacjenta, aparat EKG, pompy infuzyjne

²³ Tj. 18.08.2023 r.

²⁴ Tj. odpowiednio do numeracji: w jakim stopniu inwestycja wpłynie na poprawę komfortu pacjentów i ich rodzin, w jakim stopniu inwestycja wpłynie na ergonomię pracy osób wykonujących zawód medyczny, czy inwestycja pozwoli obniżyć koszty operacyjne podmiotu medycznego oraz w jakim stopniu inwestycja jest obciążona ryzykiem nieuzyskania finansowania ze środków publicznych dla udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej?

Dyrektor ds. technicznych Szpitala wyjaśnił, że drogi dojazdowe nie były objęte zakresem inwestycji ponieważ są poza zarządem Szpitala. W ramach zapewnienia dostępności miejsc parkingowych dla odwiedzających zamontowano szlaban automatyczny na jednym z dwóch parkingów oraz zaplanowano montaż szlabanu na drugim parkingu wewnętrznym w celu niedopuszczenia do parkowania dla osób postronnych, szczególnie w okresie sezonu letniego; oznakowanie dróg zostanie zmienione pod kątem planowanej do uruchomienia działalności sanatoryjnej,

- we wniosku wskazano, że dzięki przeprowadzonej inwestycji wykorzystana zostanie powierzchnia, która była pustostanem generującym wysokie koszty utrzymania i eksploatacji (opłaty stałe, ogrzewanie, ochrona, sprzątanie itp.). W pomieszczeniach objętych inwestycją, przeznaczonych dla Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej, prowadzona była przez Szpital działalność medyczna w ramach funkcjonowania Oddziału Ginekologiczno-Położniczego.

Dyrektor ds. technicznych Szpitala wyjaśnił, że na dzień składania wniosku z 2019 r. pomieszczenia w Ustce przeznaczone na inwestycje były pustostanem. Przeniesienie Oddziału Ginekologiczno-Położniczego nastąpiło w lutym 2018 r.,

- we wniosku z 2019 r. zaznaczono, że inwestycja nie była obciążona ryzykiem niezyskania finansowania ze środków publicznych dla udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej. Narodowy Fundusz Zdrowia w pełni finansował wykonane świadczenia. W związku z podwyższaniem kontraktów na endoprotezy NFZ stale zwiększał finansowanie Rehabilitacji Ogólnoustrojowej.

Prezes oraz Wiceprezes Zarządu Szpitala wyjaśnili, że z ogólnodostępnych informacji wynikała tendencja zwiększania środków na finansowanie świadczeń zdrowotnych z przeznaczeniem na rehabilitację. Deklaracje składane przez rządzących w tamtym okresie miały doprowadzić do skrócenia czasu oczekiwania pacjentów na realizację świadczeń zdrowotnych w szczególności w zakresie endoprotezoplastyki oraz rehabilitacji. Ponadto poza kolejnością miały być przyjmowane na rehabilitację osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Odpowiedzią Szpitala na poprawę dostępności do świadczeń było przygotowanie większej liczby miejsc szpitalnych oraz przygotowanie bazy rehabilitacyjnej, która mogłaby być wykorzystywana dla świadczeń udzielanych w trybie ambulatoryjnym. Przebudowa obiektu w Ustce miała sprostać tym oczekiwaniom.

W okresie od stycznia do listopada 2019 r. następowało zwiększanie finansowania przez NFZ działalności Szpitala w zakresie udzielanych świadczeń rehabilitacji ogólnoustrojowej.

(akta kontroli str. 12, 16-28, 32-86, 320-331, 390-414, 428-456, 693-706, 718-720, 722-735)

Wniosek z 2019 r. został sporządzony przez pracownika Działu Rozwoju, Promocji i Marketingu Szpitala w szczególności przy udziale Dyrektora ds. Technicznych Szpitala.

(akta kontroli str. 8-10, 151, 332-337, 736)

1.3. W okresie objętym kontrolą w Szpitalu nie wystąpiły przypadki odstąpienia od realizacji inwestycji po przeprowadzeniu analizy z użyciem IOWISZ²⁵ (na etapie wypełniania wniosku).

(akta kontroli str.477, 525)

W okresie objętym kontrolą Szpital nie uzyskał negatywnych opinii o celowości inwestycji o których mowa w art. 95d ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej.

(akta kontroli str. 8-10, 423, 477, 526-531, 554)

W Szpitalu w okresie objętym kontrolą, tj. od 01.01.2018 r do 30.06.2023r. zrealizowano 334 inwestycje na łączną kwotę 50 377,7 tys. zł brutto²⁶ bez opiniowania o celowości ich przeprowadzenia oraz trzy inwestycje opiniowane na łączną kwotę 20 179,1 tys. zł. Badanie trzech (nie objętych opiniowaniem) inwestycji Szpitala o wartości 2 568,0 tys. zł, polegających na zakupach:

- angiografu do Pracowni Hemodynamiki (kupiony i uruchomiony w 2018 r.),
- aparatu RTG z ramieniem C do Sali zabiegowej endourologii (kupiony w 2021 r. i uruchomiony w 2022 r.),
- aparatu USG do Poradni Chirurgii Ogólnej i Poradni Chirurgii Onkologicznej (kupiony i uruchomiony w 2021 r.),

nie wykazało niegospodarności.

Trzy ww. urządzenia medyczne – wskazane w pkt I załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie zakresu informacji gromadzonych w Systemie Ewidencji Zasobów Ochrony Zdrowia oraz sposobu i terminów przekazywania tych informacji²⁷ (dalej: „rozporządzenie w sprawie SEZOZ”) - zostały wpisane do SEZOZ w dniu 06.07.2023 r., co opisano w sekcji „Stwierdzona nieprawidłowość”.

(akta kontroli str. 632-692, 743-757)

Z wyjaśnień Prezesa Zarządu Szpitala wynika, że w okresie od 01.01.2021 r., Szpital nie otrzymał z NFZ zapytań o przedłożenie informacji lub oświadczeń o zrealizowanych inwestycjach, w tym takich dla których nie występowało o opinię o celowości przeprowadzenia inwestycji w ochronie zdrowia.

(akta kontroli str. 552-553)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Informację o każdym z trzech urządzeń objętych badaniem, tj.: angiograf do Pracowni Hemodynamiki²⁸, aparat RTG z ramieniem C do Sali Zabiegowej Endourologii²⁹ oraz aparat USG do Poradni Ogólnej i Poradni Chirurgii Onkologicznej³⁰, wpisano do SEZOZ w dniu 6.07.2023 r., tj. z przekroczeniem terminu wskazanego w § 4 pkt 1 rozporządzenia w sprawie SEZOZ (co miesiąc do 7 dnia każdego miesiąca)³¹ - odpowiednio o: 60 miesięcy i 28 dni, 14 miesięcy i 8 dni oraz 19 miesięcy i 19 dni.

Angiograf uruchomiono w dniu 22.05.2018 r., aparat RTG uruchomiono w dniu 28.04.2022 r., a aparat USG w dniu 17.11.2021 r. , zatem terminu do ich wpisania w SEZOZ przypadał – odpowiednio – do: 7.06.2018 r., 7.05.2022 r. oraz 7.12.2021 r.

²⁵ Instrument Oceny Wniosków Inwestycyjnych w Sektorze Zdrowia.

²⁶ W powyższej kwocie nie uwzględniono inwestycji poniżej 10 000 zł brutto.

²⁷ t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.150, obowiązujące od dnia 9 kwietnia 2021 r.

²⁸ Nr seryjny 124271, nr OT-MT/2018/05/001 (dalej: „Angiograf”).

²⁹ Nr seryjny 54356, nr OT-MT/2022/04/001(dalej: „aparat RTG”).

³⁰ Nr seryjny 04QX78, nr OT-MT/2021/11/001 (dalej: „aparat USG”).

³¹ Poprzednio: rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 października 2020 r. w sprawie zakresu informacji gromadzonych w Systemie Ewidencji Zasobów Ochrony Zdrowia oraz sposobu i terminów przekazywania tych informacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1897) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie Systemu Ewidencji Zasobów Ochrony Zdrowia (Dz. U. z 2013 r. poz. 671).

Kierownik Działu Eksploatacyjno-Technicznego Szpitala, odpowiedzialny za dokonanie ww. wpisów urzędzeń medycznych do SEZOZ wyjaśnił, że opóźnienia wynikały z przeoczenia.

(akta kontroli str. 646-692, 743-757)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób przygotowania inwestycji objętej badaniem jak i sporządzenie przez Szpital badanego wniosku z 2019 r. o wydanie opinii o celowości jej przeprowadzenia.

W objętym badaniem wniosku, opracowanym przy wykorzystaniu własnych zasobów, zdefiniowano obszar działania i populację na podstawie Mapy potrzeb zdrowotnych w zakresie leczenia szpitalnego dla woj. Pomorskiego, Priorytetów dla Regionalnej Polityki Zdrowotnej województwa pomorskiego i danych wynikających ze statystyki medycznej Szpitala. Inwestycja objęta badaniem została opisana zgodnie ze stanem faktycznym w szczególności w zakresie: powierzchni objętej zadaniem, liczby zatrudnionego personelu medycznego jak i części finansowej. Wprawdzie kryteria inwestycji wskazane w badanym wniosku nie zostały skwantyfikowane w sposób pozwalający na ocenę rezultatów - analiza wybranych do badania czterech z nich nie wykazała niezgodności ze stanem faktycznym. W przypadku każdego z trzech badanych wyrobów medycznych Szpital nie dochował jednak terminów dla ich wpisu do SEZOZ.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Rezultaty przeprowadzonej inwestycji

Zgodnie z wnioskiem z 2019 r. inwestycja miała zostać rozpoczęta w dniu 01.04.2020 r. i zakończona w dniu 31.05.2021 r.

Prace budowlane polegające na przebudowie Szpitala w Ustce w szczególności dla potrzeb utworzenia Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej zlecono umową z dnia 20.07.2020 r.³² i zakończono w tym zakresie w dniu 17.12.2021 r. Prace budowlane polegające na budowie PATIO zakończono w dniu 28.04.2023 r. (wyposażenie do PATIO³³ przyjęto do użytkowania w dniach: 28.04 i 10.05.2023 r.).

Wyroby medyczne zakupione na podstawie umów: z dnia 28.07.2021 r.³⁴ i z dnia 01.09.2021 r.³⁵, odebrano w dniach: 22.09 i 27.10.2021 r.

Meble zakupione na podstawie umowy z dnia 14.09.2021 r.³⁶ odebrano w dniu 14.03.2022 r., pozostałe elementy wyposażenia³⁷ odbierano w dniach: 29.10 i 21.12.2021 r. oraz 18.02 i 09.05.2022 r.

Dyrektor ds. Technicznych wyjaśnił, że terminy rozpoczęcia i zakończenia robót wykazane we wniosku z 2019 r. były terminami planowanymi na dzień złożenia wniosku. Opóźnienie w rozpoczęciu robót było spowodowane:

- nałożonym przez Wojewodę Pomorskiego obowiązkiem pozostawiania wszystkich komórek organizacyjnych Szpitala w Ustce w stanie podwyższonej gotowości w celu przyjęcia osób znajdujących się w stanie nagłego zagrożenia zdrowia od dnia 04.03.2020 r.³⁸, co polegało w szczególności na: poszerzeniu wolnej bazy łóżkowej oraz wstrzymaniu zaplanowanych wcześniej przyjęć i przyjmowaniu wyłącznie pacjentów znajdujących się w stanie nagłego zagrożenia zdrowia. Decyzja Wojewody w tym zakresie została uchylona decyzją z dnia 26.05.2020 r.³⁹,

³² Nr 13/PN/2020.

³³ Nawilżacz powietrza, zestaw nagłaśniający oraz ławki, fotele i stoliki.

³⁴ Nr 48/1,2/PN/2021.

³⁵ Nr 65/PN/2021.

³⁶ Nr 71/TP/2021.

³⁷ System przyzywania, lustra, wózki na odpady, parawany mobilne, szafki medyczne, sprzęt AGD.

³⁸ Decyzja Wojewody Pomorskiego z dnia 04.03.2020 r. Nr BZK-XI.6313.71.2020.EI.

³⁹ Nr BZK-XI.6310.101.2020.NCZ.

- uzyskaniem środków zewnętrznych na realizację zadania na podstawie umowy pożyczki miejskiej z dnia 09.07.2020 r.⁴⁰

Efektami opóźnienia rozpoczęcia oraz realizacja inwestycji w trakcie pandemii COVID-19, były opóźnienia w realizacji wszystkich zadań inwestycyjnych w tamtym okresie.

(akta kontroli str. 8-11, 29-86, 100-140, 142-150, 267-319, 332-335, 339-355, 356-367, 415-422, 424-426, 471-472, 484-491)

Zadanie wskazane we wniosku z 2019 r. było realizowane w miejscu zgodnym z tym wnioskiem, tj. w budynku Szpitala w Ustce.

(akta kontroli str. 32-86, 100-150, 267-319, 320-331, 693-706)

Zgodnie z wnioskiem z 2019 r. Szpital nie planował utworzenia nowego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, czy też jednostek lub komórek organizacyjnych zakładu leczniczego podmiotu leczniczego. Celem inwestycji było rozszerzenie działalności Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej działającego w Szpitalu od dnia 16.04.2004 r. Zgodnie z planem zagospodarowania Szpitala w Ustce Oddział Rehabilitacji Ogólnoustrojowej funkcjonujący w Słupsku (w liczbie 12 łóżek) miał zostać przeniesiony do Ustki (dodatkowo poszerzony do 47 łóżek). Do dnia rozpoczęcia kontroli inwestycja objęta wnioskiem z 2019 r. nie została oddana do użytkowania.

Wartość zadania objętego wnioskiem z 2019 r. wyniosła dla poszczególnych kategorii:

- prace budowlane polegające na przebudowie pomieszczeń w tym na wykonaniu zabezpieczeń przeciwpożarowych, rozliczone dla Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej (wynikające z protokołów zdawczo - odbiorczych), wyniosły 5 213,3 tys. zł,
- prace budowlane polegające na utworzeniu wewnętrznego zadaszzonego PATIO, dla Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej oraz Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego (wg wniosku nr 002347), wyniosły 4 175,4 tys. zł, a koszty zakupionego wyposażenia - 36,3 tys. zł. Koszt utworzenia PATIO ogółem wyniósł 4 211,7 tys. zł. Koszt utworzenia PATIO dla Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej rozliczono w kwocie 2 369,1 tys. zł (56,3% kosztów tego rodzaju),
- prace przygotowawcze, projektowe, obsługa inwestorska oraz obsługa pożyczki miejskiej wyniosły 228,1 tys. zł,
- koszt wyposażenia rozliczonego dla Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej do dnia 27.10.2021 do dnia 09.05.2022 r. wyniósł 1 805,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 8-11, 100-140, 142-150, 267-319, 339-355, 356-367, 475-476)

Inwestycja objęta wnioskiem z 2019 r. do dnia rozpoczęcia kontroli NIK nie została oddana do użytkowania, w związku z czym nie podjęto działań mających na celu zatrudnienie personelu w liczbie wskazanej w przedmiotowym wniosku.

Uzyskana powierzchnia użytkowa zakończonej inwestycji w części budowlanej, odpowiadającej części medycznej, była zgodna z powierzchnią wykazaną we wniosku z 2019 r. i wyniosła 1783,48 m². Dodatkowo poprzez utworzenie zadaszzonego PATIO Szpital pozyskał dodatkowe 170,2 m² powierzchni użytkowej.

Wykonane prace budowlane zapewniały wstawienie 47 łóżek (zgodnie z wnioskiem z 2019 r.), które Szpital otrzymał w dniu 22.09.2021 r.⁴¹ Według wyjaśnień Dyrektora ds. Technicznych łóżka znajdują się obecnie w Szpitalu w Słupsku.

⁴⁰ Nr PFR/PM/2020/05.

⁴¹ Na podstawie umowy z dnia 28.07.2021 r. Nr 48/1,2/PN/2021 Szpital kupił 47 łóżek za 537,6 tys. zł brutto (faktura zakupu z dnia 20.09.2021 r. Nr FA/310/2021/K).

Powykonawcza wartość kosztorysowa badanej inwestycji była wyższa od szacowanych wartości z wniosku z 2019 r. o 310,6 tys. zł i wyniosła 9 615,6 tys. zł, w tym:

- wartość budowy obiektów podstawowych wyniosła 2 495,8 tys. zł (niższa od szacowanej wartości z wniosku z 2019 r. o 1 704,2 tys. zł),
- wartość wykonanych instalacji - 2 717,5 tys. zł (wyższa od szacowanej wartości z wniosku z 2019 r. o 517,5 tys. zł),
- wartość wykonanego zagospodarowania terenu z budową obiektów pomocniczych (Patio z wyposażeniem) - 2 369,1 tys. zł (wyższa od deklarowanej we wniosku z 2019 r. o 1 469,1 tys. zł),
- wartość kupionego wyposażenia - 1 805,1 tys. zł (niższa o 94,9 tys. zł od wartości z wniosku z 2019 r.),
- wartość wykonanych prac przygotowawczych⁴² – 228,1 tys. zł (wyższa od deklarowanej we wniosku z 2019 r. o 123,1 tys. zł w szczególności w związku z kosztami w kwocie 64,8 tys. zł związanymi z otrzymaniem i obsługą pożyczki miejskiej oraz koniecznością opracowania dokumentacji projektowej zabezpieczeń przeciw pożarowych w kwocie 53,0 tys. zł).

Prezes i Wiceprezes Zarządu Szpitala oraz Dyrektor ds. Technicznych wyjaśnili, że końcowa wartość prac budowlanych wynikała z oferty wykonawcy wybranego w trybie przetargu nieograniczonego. Zakres prac uległ zwiększeniu w stosunku do planowanego. Do wniosku przyjęto koszty planowane na dzień składania wniosku zakładając nadwyżkę na wzrost cen i nieplanowane wydatki, które mogłyby wynikać w trakcie realizacji przebudowy obiektu. Ostateczny łączny koszt zwiększył się o 310,6 tys. zł, tj. o 3,3%. Koszt inwestycji w zakresie przebudowy Patio przyjęto na podstawie szacunku otrzymanego od biura projektowego. W trakcie opracowywania dokumentacji projektowej okazało się, że zadanie nie może być oparte na istniejących budynkach tylko musi posiadać konstrukcje samonośną podpartą na słupach, a także należy zaprojektować system oddymiania Patio niekolidujący z konstrukcją oraz szklanym dachem, co ostatecznie wpłynęło na podwyższenie prognozowanych kosztów. Wyjaśnili również, że dokumentacja projektowa przebudowy obiektów była opracowywana od 26.06.2018 r. Równolegle Szpital zlecił rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń p.poż. opracowanie ekspertyzy technicznej i jej uzgodnienie z właściwymi organami. Rzeczoznawca nie wykonał ekspertyzy, co skutkowało odstąpieniem od umowy i zleceniem jej wykonania innemu podmiotowi. Pierwsza ekspertyza została wykonana w lutym 2020 r. (tj. już po sporządzeniu wniosku objętego badaniem). Kolejna ekspertyza, wymuszona rozszerzeniem przebudowy, została opracowana w lutym 2021 r.

Uzyskana cena metra kwadratowego powierzchni użytkowej inwestycji objętej wnioskiem z 2019 r. była niższa od ceny planowanej o 0,3 tys. zł i wyniosła 4,9 tys. zł za m². Wartość tej inwestycji przypadająca na jedno łóżko wyniosła 204,6 tys. zł, tj. mniej o 61,3 tys. zł od wartości planowanej.

(akta kontroli str. 29-31, 33-86, 142-152, 267-319, 332-335, 339-367, 424-426, 473-476, 492, 499-522, 532, 547-551, 693-706)

Źródłem finansowania inwestycji objętej wnioskiem z 2019 r. były: pożyczka miejska przyznana na podstawie umowy z Pomorskim Funduszem Rozwoju Sp. z o.o. z dnia 09.07.2020 r., środki własne Szpitala oraz środki unijne z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (pozyskane w ramach umowy partnerstwa z dnia 18.05.2020 r., zawartej przez Szpital ze

⁴² Projektowych, obsługi inwestorskich, obsługi pożyczki miejskiej, opłat za czynności administracyjne i inne.

Szpitałem Specjalistycznym w Kościerzynie Sp. z o.o.⁴³ - wydatkowane na zakup łóżek szpitalnych).

(akta kontroli str. 121-150, 304, 307-309, 420-422, 424-426, 533-546, 721)

We wniosku z 2019 r. Szpital wykazał z nazwy 32 rodzaje wyrobów medycznych. Podczas realizacji tej inwestycji Szpital zrezygnował z części tych wyrobów⁴⁴, a część kupił w liczbie różnej od planowanej⁴⁵.

Dyrektor ds. Technicznych wyjaśnił, że rodzaj i liczba planowanego we wniosku z 2019 r. wyposażenia medycznego wynikała z planu uruchomienia działalności rehabilitacyjnej w Ustce w formule oddziału szpitalnego. Ostatecznie zrezygnowano z zakupu części wyposażenia:

- w przypadku zakupu dwóch wózków inwalidzkich, czterech myjek, dwóch podnośników pacjenta, jednego aparatu EKG oraz czterech pomp infuzyjnych odłożono zakupy w czasie na koniec inwestycji, ponieważ ogłoszono stan pandemii COVID-19, a Szpital uzyskał informację o przekazywaniu szpitalom sprzętu medycznego z Agencji Rezerw Magazynowych. Po decyzji o zmianie sposobu udzielania świadczeń ze szpitalnego na sanatoryjny zakup przedmiotowego sprzętu był niezasadny,
- w przypadku wanny czterokomorowej oraz wanny do hydromasażu po konsultacjach z Koordynatorem O/Rehabilitacji zrezygnowano z ich zakupu, a zakupiono wanny do kończyn górnych oraz dolnych. Finalnie gabinet hydroterapii został wyposażony w cztery wanny do masażu kończyn górnych, dwie wanny do masażu kończyn dolnych oraz dwie do masażu kończyn dolnych i kręgosłupa przez co dostosowano gabinet do faktycznego zapotrzebowania pacjentów na zabiegi.

Wyjaśnił również, że różnice w liczbie kupionego wyposażenia w stosunku do planu z wniosku z 2019 r. wynikały z:

- zmiana liczby kupionych łóżek: pierwotnie zakładano przewiezienie 12 łóżek ze Słupska do Ustki oraz dokupienie 35 nowych do pełnej pojemności oddziału tj. 47 łóżek. Ostatecznie zdecydowano o zakupie całości tj. 47 łóżek nowych ponieważ obiekt planowano wykorzystywać również do leczenia pacjentów z COVID-19. Nikt nie był w stanie w tamtym czasie przewidzieć rozwoju pandemii w związku z tym potrzebowaliśmy pełnego wyposażenia obiektu na wypadek wyższej konieczności. Na szczelbu wojewódzkim rozważano również, żeby nasz obiekt tj. szpital w Ustce był obiektem hybrydowym prowadzącym na co dzień działalność O/Rehabilitacyjnego, Zakładu Opiekuńczo – Pielęgnacyjnego a w przypadku konieczności wywołanej rozwojem pandemii w trybie pilnym w całości przeznaczonym dla pacjentów z COVID-19,
- w przypadku zmiany liczby kabin UGUL zrezygnowano z dwóch na rzecz trzech zestawów do ćwiczeń w podwieszeniu, które są rozwiązaniem nowocześniejszym i bardziej komfortowym dla pacjenta,
- zakup dwóch urządzeń do elektroterapii zamiast jednego podyktowany został zapotrzebowaniem na tego rodzaju zabiegi,
- liczbę stołów do rehabilitacji oraz rotorów zweryfikowano ostatecznie pod kątem możliwości i potrzeb rozmieszczenia ich na poszczególnych stanowiskach do rehabilitacji.

⁴³ Pełniący funkcję Lidera.

⁴⁴ Zrezygnowano z: dwóch sztuk wózków inwalidzkich, jednej wanny czterokomorowej oraz jednej wanny do hydromasażu, czterech myjek, dwóch podnośników pacjenta, jednego aparatu EKG oraz czterech pomp infuzyjnych.

⁴⁵ Kupiono: 47 łóżek szpitalnych zamiast planowanych 35, dwa urządzenia do elektroterapii zamiast jednego, dwie wanny z siedziskiem zamiast jednej, cztery wanny do masażu zamiast jednej, dwie kabiny UGUL zamiast czterech, 10 stołów rehabilitacyjnych zamiast 12 oraz jeden rotor zamiast sześciu.

Obecnie po przeprowadzonej inwestycji dochodzi do zakupów kolejnego wyposażenia co podyktowane jest faktycznym zapotrzebowaniem na świadczenia udzielane pacjentom. W związku z powyższym na etapie planowania trudno jest oszacować ostateczną liczbę i rodzaj wyposażenia pomieszczeń w tym w wyroby medyczne.

Parametry techniczne kupionych przez Szpital 22 rodzajów urządzeń⁴⁶ o wartości 1148,7 tys. zł brutto, były zgodne z parametrami technicznymi deklarowanymi dla nich we wniosku z 2019 r. Różnice między uzyskanymi parametrami technicznymi, a deklarowanymi we wniosku z 2019 r. stwierdzono w przypadku kupionych przez Szpital trzech wyrobów medycznych o wartości 61,8 tys. zł brutto, tj.:

- bieżnia nie posiadała złącza bluetooth oraz brak było możliwości jej składania do góry,
- leżanki drewniane nie posiadały otworów na twarz w zagłówkach,
- wanna z siedziskiem powinna posiadać trzy tryby hydromasażu: ciągły, impulsowy lub sinusoidalny.

Prezes i Wiceprezes Zarządu oraz Kierownik Działu Zakupów i Zamówień Publicznych wyjaśnili, że:

- bieżnia nie posiada złącza bluetooth, które przy tym urządzeniu jest wręcz niepożądane i niestabilne z uwagi na możliwe zakłócenia transmisji, co może mieć olbrzymi wpływ na bezpieczeństwo rehabilitowanego pacjenta. Z tej przyczyny bieżnia również nie posiada funkcji składania do góry. Taka funkcja dostępna jest głównie w bieżniach fitness do domowego użytku,
- leżanka z wyciętym otworem na twarz jest całkowicie niepraktyczna i niewygodna dla pacjenta do zastosowań, jakie oczekiwał użytkownik. Leżanki wykorzystywane są podczas korzystania z terapii np.: przy użyciu prądów. Raczej unika się ułożenia pacjenta "na brzuchu". Leżanka ta nie służy do wykonywania masażu, gdzie istotnie otwór na twarz jest wskazany (jak w stołach do masażu),
- wanna zapewnia prowadzenie masażu w trybie ciągłym. W tego typu urządzeniach nie stosuje się trybu impulsowego czy sinusoidalnego.

Kupione przez Szpital urządzenia, z wyjątkiem łóżek szpitalnych, znajdowały się w budynkach Szpitala w Ustce. Łóżka szpitalne znajdowały się na 11 oddziałach Szpitala, zlokalizowanych w Słupsku, co opisano w pkt 1.1 wystąpienia pokontrolnego.

Zgodnie z częścią pierwszą załącznika do rozporządzenia w sprawie SEZOZ, kupione przez Szpital wyroby medyczne wskazane we wniosku z 2019 r. nie musiały być wpisane do SEZOZ.

(akta kontroli str. 32-86, 127-150, 332-335, 478-483, 523-524, 556-631, 693-709)

Prezes oraz Wiceprezes Zarządu wyjaśnili, że w dniu 27.05.2022 r. Zarząd Szpitala został zaproszony na rozmowy do Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia (dalej: „POW NFZ”) w sprawie ogłoszenia konkursu na działalność uzdrowiskowo-sanatoryjną w Ustce. Działalność ta miała być prowadzona w oparciu o zasoby zakończonej inwestycji objętej wnioskiem z 2019 r., tj. oddziału rehabilitacji ogólnoustrojowej w związku z brakiem środków na sfinansowanie poszerzonej rehabilitacji w Ustce.

⁴⁶ Wymienionych z nazwy we wniosku z 2019 r., tj.: łóżka szpitalne, kabiny UGUL, stoly rehabilitacyjne, szyny CPM, rotor, rower treningowy, atlas do ćwiczeń, orbitrek, lampa solux, urządzenie do elektroterapii z wyposażeniem, stół rehabilitacyjny do masażu, diatermia krótkofalowa, magnetronik, zestaw do borowiny, kriokomora, urządzenie krioterapeutyczne, bioptron, urządzenie do ultradźwięków, aparat do masażu limfatycznego, zestaw do terapii falą uderzeniową, wanna do masażu i zestaw do Fango.

W kryterium nr 25 wniosku z 2019 r. Dyrektor POW NFZ napisał: „Inwestycja obciążona jest ryzykiem niezyskania finansowania ze środków publicznych z uwagi na znaczne zwiększenie liczby łóżek z 12 na 47, wobec czego zakres przedmiotowego pytania nie uprawnia do przyznania oceny wskazanej przez wnioskodawcę”, tj. siedmiu punktów. Przyznał pięć punktów z 10. W kryterium nr 27 Dyrektor POW NFZ napisał: „Inwestycja obciążona jest ryzykiem niewykorzystania po jej zakończeniu, wobec czego zakres przedmiotowego pytania nie uprawnia do przyznania oceny wskazanej przez wnioskodawcę”, tj. dziewięciu punktów. Przyznał sześć punktów z 10. Wojewoda Pomorski w przypadku kryterium nr 25 zgodził się z oceną Dyrektora POW NFZ, a w przypadku kryterium nr 27 zgodził się z oceną Szpitala.

Prezes oraz Wiceprezes Zarządu Szpitala wyjaśnili, że Zarząd Szpitala zdecydował się na prowadzenie inwestycji objętej wnioskiem z 2019 r. ponieważ otrzymał pozytywną opinię o celowości. Ocena jednego z 29 kryteriów ostatecznie nie wpłynęła na wynik końcowy dyskwalifikujący celowość planowanej inwestycji. Przyznana przez NFZ liczba punktów w żaden sposób nie przedłożyła się na informację w jakiej liczbie łóżek będzie możliwe uzyskanie finansowania po zakończeniu inwestycji. Ocenę NFZ odebraliśmy jako informację, że w pierwszym okresie nie uzyskamy finansowania na 47 łóżek. Z praktyki wiemy, że NFZ z roku na rok zwiększa zakres finansowania świadczeń czego doświadczyliśmy przy kontraktowaniu ZPO, który był równolegle oceniany w systemie IOWISZ z wnioskiem z 2019 r. i obie inwestycje były prowadzone równolegle. NFZ obniżył również punktację dla ZPO uzasadniając to ryzykiem niezyskania finansowania, a na dzień dzisiejszy rozlicza nam to świadczenie na 55 łóżek. Ponadto planując przedmiotową inwestycję braliśmy pod uwagę możliwość udzielania świadczeń komercyjnych na niezakontraktowanych łóżkach oraz w formie ambulatoryjnej do czasu zwiększenia kontraktu przez NFZ. Na uwagę zasługuje również fakt, że w trakcie prowadzonej inwestycji wybuchła pandemia covid-19, a pod jej koniec głośno mówiło się o rehabilitacji po covidowej, w czym również upatrywaliśmy się kolejnego uzasadnienia do rozwijania rehabilitacji w naszym obiekcie.

(akta kontroli str. 19, 33-35, 320-325, 389, 469, 737-741, 758)

W związku z wątpliwym finansowaniem świadczeń w ramach umowy z NFZ Zarząd Szpitala postanowił o przekształceniu zrealizowanej inwestycji w oddział leczenia uzdrowiskowego. Szpital nie znajdował się jednak w obszarze strefy uzdrowiskowej „A”. Prezes i Wiceprezes Zarządu pismem dnia 20.06.2023 r.⁴⁷ (w związku z otrzymaniem przez Burmistrza Miasta Ustka potwierdzenia spełnienia wymagań przez obszar Uzdrowiska Ustka, w efekcie którego działka Szpitala w Ustce została włączona do strefy uzdrowiskowej „A”) złożyli wniosek o wpis obiektu w Ustce do Ewidencji Zakładów i Urządzeń Lecznictwa Uzdrowiskowego.

(akta kontroli str. 12, 389-391, 397-407, 469, 495-498)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zgodność zakresu inwestycji objętej badaniem z założeniami wskazanymi w badanym wniosku.

Zadanie wskazane we wniosku z 2019 r. zostało zrealizowane w deklarowanym miejscu, jednak nie zostało oddane do użytkowania z uwagi na – jak wynika z wyjaśnień Prezesa Zarządu Szpitala – decyzję Narodowego Funduszu Zdrowia o nieprzeprowadzaniu konkursu ofert na udzielanie świadczeń rehabilitacji leczniczej dla danego obszaru, co niezależne było od Szpitala. Ostateczny łączny koszt

⁴⁷ Nr DT.07.20.2023.MK.

inwestycji zwiększył się o 310,6 tys. zł, tj. tylko o 3,3%. Szpital zrealizował dwa pozostałe wskaźniki techniczno-ekonomiczne zadeklarowane we wniosku z 2019 r.: uzyskana powierzchnia użytkowa zakończonej inwestycji w części budowlanej była zgodna z powierzchnią wykazaną we wniosku z 2019 r. i umożliwiła wstawienie deklarowanej liczby łóżek; uzyskana cena metra kwadratowego powierzchni użytkowej inwestycji była niższa od ceny deklarowanej o 0,3 tys. zł. Zakupione wyroby medyczne spełniały zadeklarowane parametry techniczne. Opóźnienie w rozpoczęciu i zakończeniu inwestycji wynikało z przyczyn niezależnych od Szpitala. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania podjęte w celu wykorzystania wytworzonej infrastruktury i zakupionych wyrobów medycznych, dla realizacji innej działalności leczniczej.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK przedstawia następujący wniosek:

Wniosek
Uwagi

terminowe wprowadzanie do SEZOSZ informacji o wyrobach medycznych.
Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 8 września 2023 r.

Kontroler
Mariusz Syrek
główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
Tomasz Słaboszowski
p.o. Dyrektor

.....
Podpis

.....
podpis